

॥ अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ॥
कवयित्री बहिणाबाई चौधरी
उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव

माध्यमशास्त्र प्रशाळा

M. A. Mass Communication and Journalism

● सन २०२३-२४ साठी प्रवेश ●

- एम.ए. मास कम्युनिकेशन अॅण्ड जर्नालिझम :
शैक्षणिक पात्रता : कोणत्याही विद्याशाखेचा पदवीधर, पदवी परीक्षेला किमान ४०% गुण असणे अनिवार्य आहे. प्रवेश क्षमता- ३० विद्यार्थी.

सन २०२३-२४
साठी प्रवेश
प्रक्रिया सुरु

प्रिंट आणि इलेक्ट्रॉनिक मीडिया (टी.व्ही. व रेडिओ आदी) जनसंपर्क, जाहिरात, सोशल मीडिया मधील थेअरी व प्रात्यक्षिकांवर आधारित दोन वर्षांचा पदव्युत्तर पूर्णवेळ अभ्यासक्रम.

- करिअर, व्यवसाय, नोकरीच्या भरपूर संधी ●
वृत्तपत्रे, रेडिओ, टी.व्ही. चॅनल्स, वेब चॅनल्स, विविध शासकीय, निमशासकीय व खाजगी कार्यालयामध्ये जनसंपर्क अधिकारी, संवाद तज्ज्ञ, कॉपी रायटर, कंटेंट रायटर, रेडिओ जाँकी अशा करियरच्या अनेक संधी उपलब्ध.

Admission Link : <https://nmujoa.digitaluniversity.ac>

● अधिक माहितीसाठी संपर्क ●

- प्रा. डॉ. सुधीर भटकर (संचालक) 8407922404 ,9423490044
- डॉ.गोपी सोरडे 9834166072
- डॉ. सोमनाथ वडनेरे 9850693705

॥ अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ॥
कवयित्री बहिणाबाई चौधरी
उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
माध्यमशास्त्र प्रशाळा

Diploma in Journalism - पत्रकारिता पदविका

सन २०२३-२४ साठी प्रवेश प्रक्रिया सुरु

बारावी उत्तीर्ण
विद्यार्थ्यांना
पत्रकार बनण्याची
सुवर्ण संधी

• अभ्यासक्रमाची वैशिष्ट्ये •

- कालावधी : एक वर्षाचा पूर्णवेळ अभ्यासक्रम.
- शैक्षणिक पात्रता : किमान ४०% गुणांसह इयत्ता बारावी उत्तीर्ण,
- प्रवेश क्षमता : ६० विद्यार्थी. प्रवेश पूर्व परीक्षा न देता थेट प्रवेश. ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रिया
- परीक्षा पद्धती : थेअरी व प्रात्यक्षिकांवर आधारीत, वार्षिक परीक्षा (Annual Pattern)
- व्यवसायाभिमुख विषय : प्रिंट आणि इलेक्ट्रॉनिक मीडिया (टी.व्ही. व रेडिओ आदी) जनसंपर्क, जाहिरात, सोशल मीडिया कौशल्य व प्रात्यक्षिकांवर आधारित अभ्यासक्रम.

• करिअर, व्यवसाय, नोकरीच्या भरपूर संधी •

वृत्तपत्रे, रेडिओ, टी.व्ही. चॅनल्स, वेब चॅनल्स, विविध शासकीय, निमशासकीय व खाजगी कार्यालयामध्ये जनसंपर्क अधिकारी, संवाद तज्ज्ञ, कॉपी रायटर, रेडिओ जॉकी अशा करियरच्या अनेक संधी उपलब्ध

Admission Link : <https://nmujoa.digitaluniversity.ac>

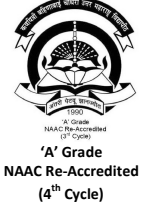
• अधिक माहितीसाठी संपर्क •

• डॉ. सुधीर भटकर, संचालक -9423490044, 8407922404 •

• डॉ.गोपी सोरडे
9834166072

• डॉ. सोमनाथ वडनेरे
9850693705

एम.ए. (एम.सी.जे.) दोन वर्षीय पदव्युत्तर अभ्यासक्रम आणि इयत्ता बारावी नंतरचा **पत्रकारिता पदविका (Diploma in Journalism)** अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश प्रक्रिया **दि. २६ जून २०२३** पासून विद्यापीठाच्या संकेत स्थळावर (<https://nmujoa.digitaluniversity.ac>) सुरु होईल. विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन ॲडमिशन पोर्टलवर क्लिक करून प्रवेशासंबंधी अचूक माहिती भरावी आणि आपला प्रवेश निश्चित करावा. अधिक माहितीसाठी सोबतची माहितीपुस्तिका काळजीपूर्वक वाचावी व त्यानुसार प्रवेश प्रक्रिया करावी.

॥ अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ॥

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon

माध्यमशास्त्र प्रशाळा

SCHOOL OF MEDIA STUDIES

- एम.ए. (एम.सी.जे.) दोन वर्षीय पदव्युत्तर अभ्यासक्रम
(M.A. Mass communication and Journalism)
- पत्रकारिता पदविका एक वर्षीय अभ्यासक्रम
(Diploma in Journalism)

प्रवेश माहिती पुस्तिका

संचालक

माध्यमशास्त्र प्रशाळा

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव

कबचौ उमवि नगर, जळगाव ४२५००४ (महाराष्ट्र राज्य)

संपर्कासाठी भ्रमणध्वनी : 9423490044, 8407922404, 9834166072

दूरध्वनी : 0257 - 2258008 व 2258436, 445, 438

वेबसाईट : <http://www.nmu.ac.in>

E-mail- mcjkbcnmu@gmail.com

माध्यमशास्त्र प्रशाळा

माहिती आणि संवाद तंत्रज्ञान व प्रसार माध्यमांच्या क्षेत्रामध्ये झपाट्याने बदल होत आहेत. कार्पोरेट आणि विपणन उद्योगाचा विस्तारही तितक्याच वेगाने होत आहे. या परिस्थितीमध्ये प्रशिक्षित आणि सक्षम मनुष्यबळाची आवश्यकता निर्माण झाली आहे. ही वस्तुस्थिती डोळ्यासमोर ठेवून या क्षेत्रात सक्षम आणि प्रभावी विद्यार्थी घडविण्याकरीता कबचौउमवि (पूर्वीचे उमवि) उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाने जनसंवाद आणि पत्रकारिता विभाग २००६ - २००७ मध्ये सुरु केला. या विभागांतर्गत एम.ए. (जनसंवाद आणि पत्रकारिता) हा दोन वर्षांचा पदव्युत्तर अभ्यासक्रम सुरु आहे. शैक्षणिक सत्र २०१० - ११ पासून एम.ए. (जनसंवाद आणि पत्रकारिता) पदव्युत्तर अभ्यासक्रम सत्र पध्दतीनुसार सुरु करण्यात आलेला आहे. त्याचबरोबर शै.सत्र २०२२-२३ पासून पत्रकारिता पदविका (Diploma in Journalism) हा बारावी नंतरचा एक वर्षीय अभ्यासक्रम नव्याने सुरु करण्यात आला आहे. हा अभ्यासक्रम वार्षिक पध्दतीचा असून विद्यार्थ्यांमध्ये पत्रकारितेचे कौशल्य विकसित करणार आहे. तज्ज्ञ शिक्षकवर्ग, संगणक लॅब, प्रशस्त वर्ग खोल्या, ऑडिओ आणि व्हिडिओ लॅब, दृकश्राव्य साधने, अध्यापनासाठी आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर, प्रशाळांतर्गत ग्रंथालय ही या प्रशाळेची वैशिष्ट्ये आहेत. विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासाकरीता प्रशाळेतर्फे वेळोवेळी विविध उपक्रम/कार्यक्रमांचे आयोजन केले जाते. यामुळे विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक प्रगतीचा आलेख चढता राहिलेला आहे. पत्रकारितेच्या सैध्दांतिक ज्ञानाबरोबरच विद्यार्थ्यांना प्रात्यक्षिकांचे सखोल अध्ययन करता यावे, यासाठी विद्यार्थ्यांना मुद्रीत व इलेक्ट्रॉनिक माध्यमांसोबतच जाहिरात संस्था आणि जनसंपर्क कार्यालय या ठिकाणी प्रशिक्षणासाठी पाठविले जाते. पत्रकारितेचे व्यापक क्षेत्र लक्षात घेता केवळ अभ्यासक्रमावर आधारित शिक्षण न देता विद्यार्थ्यांना सामाजिक, सांस्कृतिक, राजकीय तसेच अन्य क्षेत्रांचीही माहिती व्हावी याकडे प्रशाळेने विशेष लक्ष केंद्रीत केले आहे. याचाच भाग म्हणून प्रशाळेत विविध विषयांवरील परिसंवाद, परिषदा, कार्यशाळा, मान्यवरांची व्याख्याने, मुलाखती इत्यादीचे आयोजन केले जाते. वादविवाद स्पर्धा, एकांकिका स्पर्धा, क्रीडा स्पर्धा तसेच संशोधन क्षेत्रामध्ये विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवावा यासाठी प्रशाळेच्यावतीने वैयक्तिक मार्गदर्शन आणि प्रोत्साहन देण्यात येते. अल्पावधीतच प्रशाळेने स्वतंत्र ओळख निर्माण केली आहे. याचाच परिपाक म्हणून प्रशाळेचे विद्यार्थी विविध वृत्तपत्रे, वृत्तवाहिन्या, माहिती व जाहिरात संस्था, जनसंपर्क संस्था, जनसंपर्क संचनालयाची कार्याचे या ठिकाणी वेगवेगळ्या पदांवर कार्यरत आहेत.

प्रशाळेतील दहा विद्यार्थ्यांनी पत्रकारिता अभ्यासक्रमात सर्वाधिक गुण संपादीत करून विद्यापीठातर्फे प्रदान करण्यात येणारे सुवर्णपदक मिळविण्याचा बहुमान घेतला आहे. सोबतच जनसंवाद आणि पत्रकारिता या विषयात विद्यापीठात प्रथम येणा-या विद्यार्थीनीला मिळणारा कै.कमलाताई चौधुले पुरस्कार देखील प्रशाळेतील विद्यार्थीनींनी मिळविलेला आहे. प्रशाळेचे पाच विद्यार्थी नेट /सेट उत्तीर्ण झाले असून सात विद्यार्थ्यांनी पीएच.डी. पदवी प्राप्त केलेली आहे. दरवर्षी प्रशाळेचा निकाल उत्कृष्ट राहिला आहे. विद्यार्थ्यांच्या कला गुणांना वाव मिळावा याकरीता प्रशाळेतर्फे त्यांना विविध स्पर्धेत सहभागी होण्यासाठी प्रोत्साहन दिले जाते. त्याचाच भाग म्हणून विद्यार्थ्यांनी विद्यापीठ परिसरातील तसेच महाराष्ट्रात इतरत्र आयोजित वाद-विवाद स्पर्धा, नाट्य स्पर्धा, संशोधन स्पर्धा, क्रीडा स्पर्धा आदी ठिकाणी सहभाग नोंदवून घवघवीत यश संपादन केले आहे. जनसंवाद आणि पत्रकारिता क्षेत्रासोबतच साहित्य, नाट्य, संगीत, समाजकारण, राजकारण या क्षेत्रातील मान्यवरांशी विद्यार्थ्यांचा प्रत्यक्ष संपर्क व्हावा याकरीता प्रशाळेने महाराष्ट्र भूषण कविवर्य मंगेश पाडगावकर, कवी अरूण म्हात्रे, संगणक तज्ज्ञ अच्युत गोडबोले, पहिले विश्वमराठी साहित्य संमेलन अध्यक्ष गंगाधर पानतावणे, लोकप्रभाचे संपादक विनायक परब, पाकिस्तान येथील ज्येष्ठ पत्रकार कुट्टी, मुंबई येथील अमेरिकन उच्च आयुक्तालयाच्या क्रिस्टन डॅलबेलो व सुमेधा रायकर, ज्येष्ठ पत्रकार सचिन परब, सुप्रसिद्ध अभिनेते डॉ.गिरीष ओक आदी अनेक मान्यवरांचे मार्गदर्शनपर व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते. प्रशाळेतर्फे दरवर्षी स्थानिक व शहराबाहेरील अभ्यासदौ-याचे आयोजन करण्यात येते. स्थानिक अभ्यासदौ-यांतर्गत विद्यार्थ्यांना येथील वृत्तपत्र कार्यालय, आकाशवाणी केंद्र, जिल्हा माहिती कार्यालय, जाहिरात संस्था, मुद्रण व प्रकाशन संस्था या ठिकाणी नेण्यात येते. तर शहराबाहेरील आयोजित अभ्यासदौ-यांतर्गत मुंबई, माऊंटआबू, दिल्ली, आग्रा व अमृतसर, हैद्राबाद, औरंगाबाद, भोपाल, इंदौर, सांची, पुणे आदी ठिकाणी विद्यार्थ्यांना नेण्यात आले होते. मुंबई येथे आयोजित अभ्यासदौ-यात विद्यार्थ्यांनी वृत्तपत्र कार्यालय, न्यूज चॅनेल्स, दूरदर्शन केंद्र, आकाशवाणी केंद्र, चित्रपट नगरी, जनसंपर्क आणि माहिती महासंचनालय आदी ठिकाणी भेटी देवून तेथील कामकाजाची माहिती घेतली. माऊंटआबू येथे आयोजित अभ्यासदौ-यात विद्यार्थ्यांना माध्यमांची नैतिकता या विषयावर आयोजित राष्ट्रीय कार्यशाळेत प्रसारमाध्यमातील तज्ज्ञांचे मार्गदर्शन लाभले. तर दिल्ली, आग्रा व अमृतसर असा संयुक्तपणे आयोजित अभ्यासदौ-यात विद्यार्थ्यांनी दिल्ली येथे वृत्तपत्र नोंदणी कार्यालय, हिंदी न्यूज चॅनेल्स, दूरदर्शन केंद्र, माध्यम नियंत्रण संस्था, वृत्तपत्र नोंदणी कार्यालय यांना भेट दिल्या. तसेच माजी राष्ट्रपती मा.सौ.प्रतिभाताई पाटील, माजी केंद्रीय कृषीमंत्री मा.श्री.शरदचंद्र पवार या मान्यवरांच्या भेटी

घेतल्या होत्या. सोबतच दिल्ली येथील राष्ट्रपती भवन व इतर प्रेक्षणीय स्थळांना भेटी देवून माहिती घेतली. आग्रा येथील ताजमहल व अमृतसर येथील वाघा बॉर्डर आणि सुवर्णमंदीर बघून विद्यार्थ्यांना विशेष उत्साह लाभला. हैद्राबाद येथील चित्रपट नगरी व प्रसारमाध्यमांच्या कार्यालयाचा अवाका बघून विद्यार्थी मंत्रमुग्ध झाले. पुणे येथील फिल्म इन्स्टिट्यूट, भोपाल येथील माधवराव सप्रे वृत्तपत्र संग्राहलय, इंदौर येथील वेब दुनिया पोर्टल, अहिल्यादेवी विश्वविद्यालयातील पत्रकारिता विभाग आणि सांची आदि ठिकाणीही भेटी दिल्या. तसेच नाशिक येथील यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, दादासाहेब फाळके स्मारक यासह ज्येष्ठ संपादक, लेखन उत्तम कांबळे आणि ज्येष्ठ विचारवंत रावसाहेब कसबे यांच्याशी संवाद साधला. दरवर्षी प्रशाळेतर्फे आयोजित उपक्रमांमुळे विद्यार्थ्यांच्या सुप्त गुणांना चालना मिळते.

माध्यम क्रांतीचा आणि माहितीच्या स्फोटाचा परिणाम म्हणून प्रसिध्दी माध्यमांमध्ये आमुलाग्र व झपाट्याने बदल, विकास होत असून या क्षेत्रातील आव्हाने पेलण्यास सक्षम मनुष्यबळाचा अभाव जाणवत आहे. ही आव्हाने पेलण्यास सक्षम मनुष्यबळ तयार करण्यास प्रशिक्षित करण्याच्या हेतूने अद्ययावत माहिती तंत्रज्ञानाच्या समावेशाचा जनसंवाद आणि पत्रकारिता या दोन वर्षांचा पदव्युत्तर अभ्यासक्रम सत्र पध्दतीनुसार शैक्षणिक वर्ष २०१०-११ पासून सुरु करण्यात आला आहे. भविष्यात माध्यमांप्रमाणे जनसंपर्काचे महत्व वादातीत राहणार असून सामाजिक जगासह उद्योग, सहकार, शिक्षण, आरोग्य, व्यापार व प्रत्येक क्षेत्रात ‘जनसंवाद आणि पत्रकारिता’ या दोन वर्षांच्या पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाबरोबर शै.सत्र २०२२-२३ पासून पत्रकारिता पदविका (Diploma in Journalism) हा बारावी नंतरचा एक वर्षीय अभ्यासक्रम नव्याने सुरु करण्यात आला आहे. हा अभ्यासक्रम वार्षिक पध्दतीचा असून विद्यार्थ्यांमध्ये पत्रकारितेचे कौशल्य विकसित करणार आहे. त्याचबरोबर अल्प मुदतीचे विविध उपयोजित पदविका तसेच प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम सुरु करण्यात येत आहेत. या प्रशाळेत अद्ययावत ऑडिओ-व्हिडिओ स्टुडिओची निर्मिती तसेच विद्यापीठास कम्युनिटी रेडिओ स्टेशन सुरु करणेसाठी प्रसारण मंत्रालयातर्फे 91.2 ही फ्रिक्वेन्सी मिळाली असून कम्युनिटी रेडिओ लवकरच सुरु होणे बाबत कार्यवाही सुरु आहे. माध्यमशास्त्र प्रशाळा ही दूरदर्शी विचारांचे द्रष्टे मा.कुलगुरु, मा.प्र-कुलगुरु व्यासंगी व व्यापक शैक्षणिक दृष्टीकोन बाळगणारे मा.कुलसचिव व विद्यार्थी हाच विद्यापीठाचा मध्यवर्ती घटक मानून प्राकृतिक, शैक्षणिक व संशोधनात्मक आखणी करणारे विद्यापीठ अधिकार मंडळाचे सदस्य, अधिकारी व कर्मचारी, शिक्षक या सर्वांच्या व्यापक प्रयत्नातून ही प्रशाळा विकसित झाली आहे.

प्रवेश क्षमता व शैक्षणिक पात्रता

१) अभ्यासक्रम	एम.ए. जनसंवाद आणि पत्रकारिता (M.A. MCJ)
प्रवेश क्षमता	३०
शैक्षणिक पात्रता	कोणत्याही विद्याशाखेचा पदवीधर, पदवी परीक्षेला किमान ४०% गुण असणे अनिवार्य आहे.
२) अभ्यासक्रम	पत्रकारिता पदविका (Diploma in Journalism)
प्रवेश क्षमता	६०
शैक्षणिक पात्रता	इयत्ता बारावी उत्तीर्ण किमान ४०% गुण असणे अनिवार्य आहे.

प्रवेशाबाबतचे नियम

१) मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी प्रवेशाच्या आरक्षित जागा दोन्ही विषयांच्या अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी महाराष्ट्र शासनाने निर्धारित केल्याप्रमाणे मागासवर्गीयांसाठी त्या त्या टक्केवारीने जागा राखीव आहेत. त्यासाठी आरक्षित जागांचा तक्ता खालीलप्रमाणे

आरक्षित जागांचे टक्केवारीनुसार प्रमाण							
SC 13%	ST 7%	DT(A)- 3% NT(1)-2.5% NT (2)- 3.5% NT(3)- 2%	OBC 19%	EWS 10%	Other University 10%	Active Ex Service Men 2%	Handicap 3%
अनुसूचित जाती १३ %	अनुसूचित जमाती	डी.टी.-३% एन.टी (अ)- २.५% एन.टी (ब)- ३.५% एन.टी.(क)-२%	इतर मागासव र्गीय १९%	इडब्ल्यूएस १०%	इतर विद्यापीठ विद्यार्थी १०%	माजी सैनिक व सैनिकांचे पाल्य २%	अपंगासाठी ३%

- १) मागासवर्गीयांसाठी आरक्षित असलेल्या त्या-त्या संवर्गातील उमेदवार/विद्यार्थी उपलब्ध न झाल्यास त्या रिक्त जागांमधून २% जागा विशेष मागासवर्गातील (S.B.C.) विद्यार्थ्यांस पात्रतेनुसार प्रवेश दिला जाईल.
- २) इतर विद्यापीठातील विद्यार्थ्यांसाठी १०% जागा राखीव आहेत.
- ३) अपंगासाठीच्या ३% जागांच्या आरक्षणाचा लाभ घेऊ इच्छिणा-यास सक्षम प्राधिका-यांचे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.

४) आजी / माजी सैनिक आरक्षणाकरीता राखीव असलेल्या २% जागा भरतांना विद्यापीठाने निर्धारित केलेल्या परिपत्रक क्र.९२/२००५, दि. मार्च २००५ अनुसार कार्यवाही करण्यात येईल. प्रवेशित विद्यार्थ्यांचे पालक माजी सैनिक असल्याचे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.

५) प्रवेश प्रक्रियेच्या दुस-या फेरीच्या अखेरीस रिक्त राहिलेल्या जागा भरत असतांना इतर विद्यापीठे / राज्य या कार्यक्षेत्रातून विद्यार्थी घेण्याचे कमाल संख्येचे (एकूण प्रवेश क्षमतेच्या १०%) बंधन लागू राहणार नाही. तथापी अशा रिक्त राहिलेल्या जागांवर विद्यार्थ्यांचे प्रवेश करण्यापूर्वी गुणवत्ता यादीतील अन्य विद्यापीठाच्या क्षेत्रातील तसेच महाराष्ट्र राज्यातील विद्यार्थी प्रवेशासाठी उपलब्ध नाहीत. याची खात्री करूनच कबचौ उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या परिक्षेत्रातील विद्यार्थ्यांना प्रवेश दिला जाईल.

६) मागासवर्गीयांसाठी आरक्षित केलेल्या जागांवर प्रवेश घेऊ इच्छिणा-या विद्यार्थ्यांना प्रवेश अर्जासोबत जातीच्या प्रमाणपत्राची प्रत जोडावी लागेल. हे प्रमाणपत्र महाराष्ट्रातील दंडाधिकारी / तहसीलदार/ न्यायदंडाधिकारी यांनी दिलेले असावे व त्यात उमेदवारांची जात ही महाराष्ट्रात मागासवर्गीय म्हणून समाविष्ट असल्याची नोंद असावी.

७) एन.टी.-२, एन.टी.-३ व इतर मागासवर्गीय संदर्भातील उमेदवारांच्या प्रवेश अर्जासोबत जातीच्या प्रमाणपत्रासोबतच संबंधित उमेदवारांच्या जिल्ह्यातील उपजिल्हाधिकारी अथवा उपविभागीय अधिका-याने प्रमाणित केलेल्या नॉन क्रिमिलेअर प्रमाणपत्राची साक्षांकित सत्यप्रत (प्रवेशित वर्षातील) जोडावी. उमेदवाराने प्रत्यक्ष प्रवेशाच्या (Spot Admission) वेळी नॉन क्रिमिलेअर प्रमाणपत्राची मुळप्रत सादर न केल्यास त्याच्या प्रवेश खुल्या संवर्गातूनच ग्राह्य धरला जाईल व आरक्षित जागेवर प्रवेशित विद्यार्थ्यांला मिळणारे शुल्क सवलतीचे लाभ मिळणार नाहीत.

८) कबचौ उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या परिक्षेत्रातील पुरेसे विद्यार्थी प्रवेशासाठी उपलब्ध नसतील. तर दुस-या / बाहेरील विद्यापीठांच्या परिक्षेत्रातील विद्यार्थ्यांना, त्यांच्यासाठी राखीव असलेल्या १०% जागांच्या अतिरिक्त अन्य रिक्त जागांवर त्यांच्या शैक्षणिक पात्रतेनुसार प्रवेश दिला जाईल.

९) विद्यापीठाच्या प्रशाळा शैक्षणिक विभागाच्या पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या प्रथम वर्षाला प्रवेश घेतलेल्या कोणत्याही विद्यार्थ्यांस त्याच्या दोन्ही शैक्षणिक वर्षात विद्यापीठाशी संलग्नित महाविद्यालयात प्रवेश स्थानांतरित (Transfer) करता येणार नाही. अर्थात घेतलेला प्रवेश रद्द करून संलग्नित महाविद्यालयाच्या कोणत्याही अभ्यासक्रमात प्रवेश घेण्यास त्याला मुभा राहिल.

१०) प्रवेशाच्या संदर्भात महाराष्ट्रात राज्य शासनाने मागासवर्गीयांच्या आरक्षणाच्या धोरणात जर ही प्रवेश प्रक्रिया सुरु होण्यापूर्वी / पूर्ण होण्यापूर्वी काही बदल केले, तर त्या धोरणांच्या विचार करण्यात येऊन त्याप्रमाणे आरक्षणाचे धोरण राबविले जाईल.

११) शैक्षणिक वर्षातील प्रवेश प्रक्रियेच्या कालावधीत व प्रवेश क्षमतेत बदल करण्याचे अधिकार विद्यापीठाने राखून ठेवले आहेत.

१२) एखाद्या मागासवर्गीय घटकांसाठी पुरेसे उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास त्या जागा नियमानुसार व गुणवत्तेनुसार मागासवर्गीयांच्या इतर घटकांमधून खालीलप्रमाणे भरण्यात येतील. उदाहरणार्थ-

एस.टी. - एस.सी. - डी.टी. / एन.टी. (१, २, ३) - ओबीसी

१३) यानंतर ही संवर्गातील जागा शिल्लक राहिल्यास एस.बी.सी. (२%) प्रवेश क्षमतेच्या प्रवर्गातील जागा भरण्यात येतील.

१४) राखीव संवर्गातून जागा शिल्लक राहिल्यास त्या खुल्या संवर्गातून गुणवत्तेनुसार भरण्यात येतील.

१५) एम.ए. भाग-१ केल्यानंतर काही विद्यार्थी कालावधीचा खंड पडल्यानंतर पुन्हा एम.ए. भाग-२ करीता प्रवेशाची मागणी करतात. तेव्हा याबाबत विद्यार्थ्यांना भाग-१ च्या प्रवेशासाठी असलेला अभ्यासक्रम बदलला नसल्यास त्या विद्यार्थ्यांना भाग-२ करीता प्रवेश देण्यात येईल किंवा विद्यापीठ अधिकार मंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार प्रवेश देण्यात येईल.

१६) नोकरी करणारे व्यक्तीदेखील प्रवेश घेऊ शकतात. परंतु त्यांना ते जेथे नोकरी करतात त्या संस्थेचे / कार्यालयाचे नाहरकत प्रमाणपत्र तसेच तासिका नियमित करण्याबाबतचे हमीपत्र प्रवेश घेतेवेळी सादर करणे आवश्यक राहिल.

प्रवेश रद्द केल्यानंतर शुल्क परतीचे नियम

विद्यापीठाच्या जनसंवाद आणि पत्रकारिता विभागाअंतर्गत असलेल्या पदव्युत्तर आणि पदविका अभ्यासक्रमाला प्रवेश घेतल्यानंतर विद्यार्थ्यांने प्रवेश रद्द केल्यास अशा प्रवेश रद्द केलेल्या विद्यार्थ्यांना शुल्क परत करण्याबाबतचे नियम विद्यापीठाच्या अधिकार मंडळाच्या निर्देशनानुसार विद्यापीठाच्या वित्त विभागाने निर्धारित केले आहेत. तेच नियम या विद्यार्थ्यांना लागू राहतील ते नियम खालीलप्रमाणे :

- i) In an event of a student canceling admission within a period of Seven Days from the date of admission, deduction of 10% of total amount of tuition fees in addition to the amount of Rs.500/- will be made.
- ii) In an event of student canceling admission within a period of 15 Days from the date of admission, deduction of 25% of total amount of tuition fees in addition of the amount of Rs.500/- will be made.
- iii) In an event of a student canceling admission within a period of 15 Days from the date of admission refund towards any kind of fees will not be given
- iv) एखाद्या विद्यार्थ्याने संबंधित अभ्यासक्रमासाठी विहित पूर्ण शुल्क न भरता प्रवेश घेतला असल्यास त्यानंतर विद्यार्थ्याने प्रवेश रद्दचा अर्ज सादर केल्यास सदर विद्यार्थ्यास **विहित संपूर्ण शुल्क भरल्याशिवाय प्रवेश रद्द करता येणार नाही व त्याशिवाय मूळ कागदपत्रे परत मिळणार नाही.**
- (* प्रवेश रद्द केलेल्या विद्यार्थ्यांना शुल्क परत करतांना विद्यार्थ्याने ज्या तारखेस प्रवेश घेतला असेल ती तारीख date of Admission म्हणून ग्राह्य धरण्यात येईल.)

प्रवेश प्रक्रियेचे टप्पे

(Stages of Admission Process)

- १) एम.ए. (एम.सी.जे.) आणि पत्रकारिता पदविका (Diploma in Journalism) अभ्यासक्रमाचे प्रवेश अर्ज व माहिती पत्रक विद्यापीठाच्या <http://www.nmu.ac.in> या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे. प्रवेशाकरीता ऑनलाईन अॅडमिशन पोर्टलवर क्लिक करून सदरचा अर्ज ऑनलाईन पध्दतीने दिलेल्या सूचनेनुसार भरून सबमिट करावा.
- २) इच्छुक उमेदवाराने माहितीपत्रक व प्रवेश अर्जातील सर्व माहिती काटेकोरपणे व काळजीपूर्वक वाचली पाहिजे व त्यानुसार ऑनलाईन अर्ज भरला पाहिजे.
- ३) विद्यार्थ्याने आपल्या ऑनलाईन अर्जासोबत आवश्यक दस्तावेजांच्या / प्रमाणपत्रांच्या स्कॅन कॉपीज अॅटेच करून पाठविणे बंधनकारक आहे.
- ४) प्रवेशाचा ऑनलाईन अर्ज भरल्यानंतर प्रत्यक्ष प्रवेशाकरीता मूळ कागदपत्रासह प्रशाळेत विद्यार्थ्याला येणे गरजेचे आहे. विद्यापीठाच्या वेबसाईटवर दिलेल्या सूचनानुसार कार्यवाही करणे अत्यावश्यक आहे. त्यासाठी वेळोवेळी विद्यापीठाच्या वेबसाईटचे अवलोकन करावे.

५) उमेदवाराने एकदा प्रवेश घेतल्यानंतर त्यास प्रवेश रद्द होईपर्यंत मूळ प्रमाणपत्र कोणत्याही परिस्थितीत परत मिळणार नाही. उमेदवाराची पात्रता पूर्ण करण्याच्या दृष्टीने प्रमाणपत्रांची पडताळणी केल्यानंतर प्रवेशासोबत घेतलेली मूळ प्रमाणपत्र परत करण्यात येतील.

६) निश्चित केलेला प्रवेश रद्द केल्यानंतर कोणत्याही परिस्थितीत पुनःप्रवेश मिळणार नाही.

एम.ए. (एम.सी.जे.) प्रवेश घेतेवेळी सादर करावयाची कागदपत्रे

विविध संवर्गातून प्रवेश घेणा-या विद्यार्थ्यांनी खालील नमूद केलेली मूळ कागदपत्रे तथा त्यांच्या साक्षांकित छायांकित ३ प्रती विद्यार्थ्यांस सूचना देण्यात येईल तेव्हा विभागात प्रत्यक्ष येवून सादर करणे आवश्यक राहिल.

- मूळ पदवी गुणपत्रक व साक्षांकित छायांकित ३ प्रती
- मूळ स्थानांतर प्रमाणपत्र (Transfer / leaving Certificate) साक्षांकित छायांकित ३ प्रती
- जातीचे मूळ प्रमाणपत्र व साक्षांकित छायांकित ३ प्रती
- प्रगत व उन्नत गटाच्या मूळ दाखला (Non Creamy layer Certificate) व साक्षांकित छायांकित ३ प्रती
- विद्यापीठ बदल असल्यास स्थलांतर प्रमाणपत्र (Migration Certificate)
- शिक्षणात खंड असल्यास खंड दाखला (Gap Certificate)
- पात्रता अर्ज
- ज्या संवर्गातून प्रवेश घेणार आहे, त्याच्याशी संबंधित आवश्यक ती प्रमाणपत्रे.

टिप : मूळ प्रमाणपत्रे हे पात्रतेसाठी जमा केली जात असल्यामुळे महत्वाच्या कामासाठी उदा.वसतिगृह प्रवेश, शिष्यवृत्ती इत्यादीसाठी मूळ प्रमाणपत्राच्या जास्तीत जास्त छायांकित प्रती करून स्वतःजवळ ठेवाव्यात. पात्रता पूर्ण झाल्याशिवाय मूळ प्रमाणपत्र परत मिळणार नाही. याची कृपया सर्वांनी नोंद घ्यावी.

प्रवेशासाठी शुल्क भरण्याबाबत महत्वाची सूचना

प्रवेश घेते वेळी विद्यार्थ्यास प्रवेश शुल्काची रक्कम विद्यापीठाने दिलेल्या Payment Getway वर भरावी लागेल. किंवा ऑनलाईन शुल्क भरण्यास तांत्रिक कारणास्तव अडथळा असेल तर प्रशाळेत येवून अर्जावर संबंधितांचा शेरा घेवून विद्यापीठाच्या वित्त विभागात (Room No. 317) येथे रोख स्वरूपात भरून त्याची पावती प्रशाळेतील कार्यालयात संबंधितांकडे जमा करावी लागेल.

पत्रकारिता पदविका (Diploma in Journalism) ला प्रवेश घेतेवेळी सादर करावयाची कागदपत्रे

विविध संवर्गातून प्रवेश घेणा-या विद्यार्थ्यांनी खालील नमूद केलेली मूळ कागदपत्रे तथा त्यांच्या साक्षांकित छायांकित ३ प्रती विद्यार्थ्यास सूचना देण्यात येईल तेव्हा विभागात प्रत्यक्ष येवून सादर करणे आवश्यक राहिल.

- मूळ बारावी उत्तीर्णचे गुणपत्रक आणि प्रमाणपत्र साक्षांकित छायांकित ३ प्रती
- मूळ स्थानांतर प्रमाणपत्र (Transfer / leaving Certificate) साक्षांकित छायांकित ३ प्रती
- जातीचे मूळ प्रमाणपत्र व साक्षांकित छायांकित ३ प्रती
- प्रगत व उन्नत गटाच्या मूळ दाखला (Non Creamy layer Certificate) व साक्षांकित छायांकित ३ प्रती
- शिक्षणात खंड असल्यास खंड दाखला (Gap Certificate)
- ज्या संवर्गातून प्रवेश घेणार आहे, त्याच्याशी संबंधित आवश्यक ती प्रमाणपत्रे.

टिप : मूळ प्रमाणपत्रे हे पात्रतेसाठी जमा केली जात असल्यामुळे महत्वाच्या कामासाठी उदा.वसतिगृह प्रवेश, शिष्यवृत्ती इत्यादीसाठी मूळ प्रमाणपत्राच्या जास्तीत जास्त छायांकित प्रती करून स्वतःजवळ ठेवाव्यात. पात्रता पूर्ण झाल्याशिवाय मूळ प्रमाणपत्र परत मिळणार नाही. याची कृपया सर्वांनी नोंद घ्यावी.

प्रवेश शुल्क

एम. ए. (एम.सी.जे.) अभ्यासक्रमांसाठी प्रवेश (Fee Structure) शुल्क खालीलप्रमाणे

Sr. No.	Particulars	First Year	Second Year
1	Admission Fee	50	25
2	Alumni Association	400	--
3	Ashvamedha Fees	100	30
4	Caution Money Deposit	200	--
5	Computer Fee	200	100
6	Eligibility Fee	150	--
7	E Suvidha Fee	50	50
8	Form/Pub sale/ Identity Card	100	50
9	Gathering & Extra Curriculum (EC) Fee	100	50
10	Green Energy Fees	200	--
11	Gymkhana Fee	150	150
12	Internal Exam Fee	150	300
13	Internet & Email Fee	300	150
14	Laboratory Fee	1000	1000
15	Library Deposit	1000	--
16	Library Fee	500	200
17	Magazine Fee	75	50
18	Medical Fee	50	--
19	Miss/other Receipts	200	100
20	NSS Self Finance Unit	10	--
21	Personality Dev.& Career Guidance Fee	100	--
22	Poor Student Aid Fund	100	50
23	Registration Fee	200	100
24	Student Group Insurance Fee	20	20
25	Student Welfare Fund	150	100
26	Tuition Fee	4000	4000
27	University Development Fund	200	100
28	Disaster Management Fee	10	--
29	Study Material Fees	--	300
30	Convocation Fee	--	500
31	Examination Fee	2990	3740
Total		12,755/-	11,165/-

***Eligibility fee for other state students Rs. 300/-**

* एम ए. (जनसंवाद आणि पत्रकारिता) अभ्यासक्रमांतर्गत अभ्यासदौरा असून अभ्यास दौ-यासाठी शुल्क त्या त्या परिस्थितीनुरूप किंवा प्रत्यक्ष खर्चानुसार त्या वर्षात आकारली जाईल. हा अभ्यासदौरा प्रत्येक विद्यार्थ्याला सक्तीचा राहिल.

* वसतिगृह प्रवेश हवा असल्यास त्याचे शुल्क तसेच खानावळीचे शुल्क विद्यापीठ नियमानुसार वेगळे द्यावे लागेल.

* प्रवेश घेतेवेळेस विद्यार्थ्यांना प्रवेश फी इंस्टॉलमेंटने भरता येईल. परंतु परीक्षा फी ही संपूर्ण भरणे अनिवार्य आहे.

प्रवेश शुल्क

पत्रकारिता पदविका (Diploma in Journalism) अभ्यासक्रमांसाठी प्रवेश (Fee Structure) शुल्क खालीलप्रमाणे

Sr. No.	Particulars	Diploma in Journalism (One Year course)
1	Admission Fee	50
2	Alumni Association	400
3	Ashvamedha Fees	100
4	Caution Money Deposit	500
5	Computer Fee	200
6	Eligibility Fee	150
7	E Suvidha Fee	50
8	Form/Pub sale/ Identity Card	100
9	Gathering & Extra Curriculum (EC) Fee	100
10	Green Energy Fees	200
11	Gymkhana Fee	150
12	Internal Exam Fee	150
13	Internet & Email Fee	300
14	Laboratory Deposit	1000
15	Laboratory Fee	1000
16	Library Deposit	1000
17	Library Fee	500
18	Magazine Fee	75
19	Medical Fee	50
20	Miss/other Receipts	200
21	NSS Self Finance Unit	10
22	Personality Dev.& Career Guidance Fee	100
23	Poor Student Aid Fund	100
24	Registration Fee	200
25	Student Group Insurance Fee	20
26	Student Welfare Fund	150
27	Tuition Fee	3000
28	University Development Fund	200
29	Convocation Fee	500
30	Examination Fee	1600
Total		12,155/-

***Eligibility fee for other state students Rs. 300/-**

* पत्रकारिता पदविका (Diploma in Journalism) अभ्यासक्रमांतर्गत अभ्यासदौरा असून अभ्यास दौ- यासाठी शुल्क त्या त्या परिस्थितीनुसार किंवा प्रत्यक्ष खर्चानुसार त्या वर्षात आकारली जाईल. हा अभ्यासदौरा प्रत्येक विद्यार्थ्याला सक्तीचा राहिल.

* वसतिगृह प्रवेश हवा असल्यास त्याचे शुल्क तसेच खानावळीचे शुल्क विद्यापीठ नियमानुसार वेगळे द्यावे लागेल.

* प्रवेश घेतेवेळेस विद्यार्थ्यांना प्रवेश फी इंस्टॉलमेंटने भरता येईल. परंतु परीक्षा फी ही संपूर्ण भरणे अनिवार्य आहे